

Başbakanlık Basımevi döner sermaye işletmesi kuruluşu hakkında kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/316)

-T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71/1855 - 3538

5 . 11 . 1962

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 25 . 10 . 1962 tarihinde kararlaştırılan «Başbakanlık Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Kuruluşu hakkında kanun tasarısı» gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

İsmet İnönü
Başbakan

GEREKÇE

Başbakanlık Devlet Matbaası dar bir teşkilât ve imkânla 1929 yılında faaliyete geçmiş ve yavaş yavaş gelişerek Entertip, Ofset, Fotoofset, Klişe, baskı, dizi kısımları ve Mücellithanesiyle bugünkü tesislerine kavuşmuştur.

Başbakanlık Devlet Matbaası, Kanunların ve Nizamnamelerin sureti neşir ve ilanı ve meriyet tarihi hakkında 1322 sayılı Kanun gereğince devlet teşkilâtına dağıtılmak üzere, Resmî Gazete, Düstur, kamuyu ilgilendiren kanun ve tüzüklerin baskı ve gününde dağıtım işlerini yapmaktadır.

Devlet Matbaası, halen Resmî Gazete ve Düsturların baskı işlerinden daha geniş ölçüde iş gücüne sahibolduğu halde, mevzuatın müsait olmaması sebebiyle matbaadan istenilen randıman almamaktadır.

Matbaanın döner sermaye ile çalıştırılması, birçok resmî dairelerin baskı işlerinin süratle ve ucuz fiyatla yapılmasını sağlayacak ve elde edeceği kârla mevcut imkânlarını daha da genişletmek ve matbaayı zamanın imkân ve vasıtalarından istifade ettirmek mümkün olacaktır.

Bu maksadı sağlamak için ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Maddelerin açıklanması :

Tasarının birinci maddesi ile «Başbakanlık Basımevi Döner Sermaye İşletmesi» kurulması sağlanmıştır.

Tasarının ikinci maddesi, Basımevine, resmî dairelerden, özel ve tüzel kişilerden siparişler almaya ve bu siparişler dolayısıyla her türlü ticari işlemlere girmeye yetki vermektedir.

Üçüncü madde, sermayenin tereküp ve tanzimini tesbit etmektedir.

Dört ve beşinci maddeler, kadroların ne suretle hazırlanacağını ve kendilerine döner sermaye işlerinde ek görev verilecekler ödenecek âzami ücreti tesbit etmektedir.

Altıncı madde hesap usullerini ve bununla ilgili işlemleri kapsamaktadır.

Yedinci madde ile Basımevi döner sermayesi işlemlerinin ticari zihniyetin gerektirdiği sürat ve seyyaliyetle yapılmasını ve 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu ile 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu hükümleri dışında bırakılması sağlanmıştır.

Sekizinci madde, kaldırılan hükümlere aittir.

Geçici birinci madde, kanunun yürürlüğe girmesinden önceki hesapların ne suretle tasfiye edileceğini göstermektedir.

Geçici ikinci madde, çeşitli bütçelerden alınmış olup da halen Devlet Matbaasında kullanılan makina alet ve edevatın sermayesine mahsuben döner sermayeye devredileceğine ait bulunmaktadır.

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Maliye Komisyonu

Esas No. : 1/316

Karar No. : 19

21 . 12 . 1962

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 25 . 10 . 1962 tarihinde kararlaştırılan «Başbakanlık Basımevi Döner Sermaye İşletmesi kuruluşu hakkında kanun tasarısı» ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda tetkik ve müzakere olundu.

Gerek tasarının gerekçesinde zikredilen mucip sebepler ve gerekse eldeki mevcut sabit kıymetlerin yekünü 12. milyona baliğ olan Başbakanlık Devlet Matbaasının, her sene Devlete 2,5 milyona yakın bir külfet tahmil eder durumdan kurtarılması, daha rantabl çalışmayı sağlamak, idare ve işletme kısımlarını rasyonel şekilde işler bir duruma getirilmesi gibi hususlar, tasarının komisyonumuzca sayarı kabul görülmesi ve müspet mütalâa edilmesine âmil olmuştur.

Başbakanlığın kendi idaresi altında bulunan bazı teşekküllere ve hususiyile genel ve katma bütçeli dairelerle özel idare ve belediyelere vukuu muhtemel yapacağı bir tamim ve vereceği bir emirle bunların bütün baskı ve dağıtma işlerini Başbakanlık Basımevinde yaptırılabilceğini mecbur tutması endişesi komisyonca izhar edilmişse de; bu basımevinin kabul edeceği işlerin bu teşekküllerin dışarıda yaptırılmayacakları kalifiye işler olacağı ve özel teşebbüsün rakip telâkki edilmeyeceği ilgili Hükümet temsilcilerinin serd ettikleri cevabi mütalâalar cümlesindedir.

Maddelerin açıklanması :

Tasarının 3 nci maddesindeki (a) fıkrasında yazılı «fastı» «bölüm» olarak, (b) fıkrasındaki «o günkü değerleri» «halihazır» değerleri tutarı şeklinde, (c) fıkrasının zühulen noksan yazılmış olduğu ilgili bakanlık temsilcilerinin ifadelerinden anlaşıldığından bu fıkranın «Döner sermayenin işletilmesinden elde edilecek kârlardan» şeklinde tashihine;

Ve bu maddeye daha sarahat vermek ve 20 milyon lirayı aşan meblâğların Hazineye yatırılmasını teminen bir «e» fıkrası eklenmesine,

Geçici 2 nci maddesindeki «o günkü değerleri» «halihazır değerleri» şeklinde tadiline,

Ve tasarının diğer maddelerinin ise aynen kabulüne ve havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Bu Rapor Sözcüsü	Kâtip
Gümüşano	Çankırı	Aydın	Kütahya
N. Küçükler	Ş. Keskin	N. Müren	A. Erbek

Adana	Manisa	Ordu
Hususi teşebbüsü baltayabileceği düşüncesiyle muhalifim	Y. Yakut	O. N. Hazinedar
Y. Aktimur		

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. 1/316
Karar No. 93

11.6.1963

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Yüksek Meclise sunulması Bakanlar Kurulunca 25.10.1962 tarihinde kararlaştırılan (Başbakanlık Basımevi Döner sermaye işletmesi kuruluşu hakkındaki kanun tasarısı) ve Maliye Komisyonunun raporu Komisyonumuza havale edilmiş olmakla ilgili Hükümet temsilcileri hazır oldukları halde incelendi ve görüşüldü.

Gerek tasarının gerekçesinde ve gerekse Maliye Komisyonunun raporunda geniş surette açıklandığı üzere;

1. Başbakanlık Devlet Basımevi 1929 yılında dar bir teşkilât ve imkânla kurulmuş ve yavaş yavaş gelişerek son derece değerli ve modern tesislere kavuşmuştur.

2. Basımevinin şu andaki sabit değerler toplamı 12 000 000 lirayı aşmakta, bununla beraber her yıl Devlet bütçesine 2 500 000 lira bir külfet yüklemektedir.

3. Basımevi değerli ve modern tesislere malik olduğu ve bunun tabii sonucu olarak geniş ölçüdeki iş gücüne rağmen ilgili mevzuatın kısırlığı sebebiyle müesseseden istenilen randıman alınmamaktadır.

Basımevi döner sermayeli işletme haline getirildiği takdirde dışardan iş alabileceği cihetle bugün için âtil kalan kapasiteden istifade edilecek ve randıman yükselecektir. Ayrıca her yıl için bütçeden verilen ödenek de kalkmış bulunacaktır.

Bu sebeple tasarı Komisyonumuzca da yerinde görülerek Maliye Komisyonunun metni esas tutularak maddelerinin müzakeresine geçilmiştir.

1 ve 2 nci maddeler aynen kabul edilmiştir.

Maliye Komisyonunca değiştirilen 3 ncü maddede geçen (Matbaa) kelimelerinin (Basımevi) olarak değiştirilmesi yukarıdaki maddelerle ahengi temin bakımından lüzumlu görülmüş ve madde değiştirilmiştir.

4 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

Döner sermaye ile ilgili işlerde çalıştırılacak memurlara ek görev olarak verilecek miktarı tesbit eden 5 nci madde ek görev müessesesi bakımından yeni personel rejimi esaslarına uymadığından ve tatbikatta kötüye kullanılmak istidadı gösterdiğinden metinden çıkarılmıştır.

6 ncı madde 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

7 nci maddede (Döner sermayenin Sayıştayın vizesine tabi değildir.) şeklindeki hüküm sarftan evvelki vizeyi tazammun ettiği alınan izahattan anlaşıldığından maddeye sarahat vermek maksadiyle değişiklik yapılmış ve 6 ncı madde olarak kabul edilmiştir.

8 ncı madde 7 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

1 nci geçici madde de aynen, 2 nci geçici madde ise dil bakımından değiştirilerek kabul edilmiştir.

Basımevi işletmesinin faaliyete geçebilmesini temin maksadiyle kanunun yayımını takibeden mali yıl başında yürürlüğe girmesi uygun görüldüğünden 9 ncü madde 8 ncı madde olarak tadilen, 10 ncü madde ise 9 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
Hatay
Ş. İnal

Başkanvekili
Balıkesir
F. İslimyeli

Sözcü
Ordu
A. H. Onat

Kâtip
Yozgat
V. Uyar

Artvin
S. O. Avcı

Aydın
O. Apaydın

Aydın
Söz hakkım mahfuzdur
İ. Sezgin

Balıkesir
A. A. Bolak
İmzada bulunamadı

Çanakkale
Ş. İnan

Giresun
Esasına muhalifim
İ. E. Kılıçoğlu

Gümüşane
Söz hakkım mahfuz
S. Savacı

Hatay
A. S. Hocaoğlu

Kars
K. Okyay

Konya
Söz hakkım saklı
R. Özal

Konya
Söz hakkım mahfuz
H. C. Yılmaz

Maras
Söz hakkım mahfuz
A. Karaküçük

Sakarya
N. Bayar

Siirt
A. Yaşa

Trabzon
A. Şener

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Başbakanlık Basımevi döner sermaye işletmesi kuruluşu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 1322 sayılı Kanunda sayılan basım ve eğitim işleri ile bunlarla ilgili diğer işleri yapmak ve Başbakanlığa bağlı olmak üzere 20 milyon lira döner sermayeli «Başbakanlık Basımevi Döner Sermaye İşletmesi» adı ile bir işletme kurulmuştur.

MADDE 2. — Basımevi işletmesi, genel ve katma bütçeli dairelerle özel idare ve belediyelerden, kamu iktisadi teşebbüsleri ile özel ve tüzel kişilerden basım işleri ile ilgili siparişler almaya ve bu siparişler dolayısıyla her türlü idari işlemlere girişmeye yetkilidir.

MADDE 3. — Basımevi işletmesinin döner sermayesi :

a) Başbakanlık bütçelerinde özel bir fasla konulacak ödeneklerden,

b) Halen Başbakanlık Matbaasında mevcudolan ve bu matbaya ait bulunan makina, demirbaş eşya ve malzeme, ba-

MALİYE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Başbakanlık Basımevi döner sermaye İşletmesi kuruluşu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Basımevi İşletmesinin döner sermayesi :

a) Başbakanlık bütçelerinde özel bir bölüme konulacak ödeneklerden,

b) Halen Başbakanlık Matbaasında mevcudolan ve bu matbaaya ait bulunan makina, demirbaş eşya ve malzeme, ba-

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Başbakanlık Basımevi döner sermaye İşletmesi kuruluşu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Basımevi İşletmesinin döner sermayesi :

a) Başbakanlık bütçelerinde özel bir bölüme konulacak ödeneklerden,

b) Halen Başbakanlık Basımevinde mevcudolan ve bu basımevine ait bulunan makina, demirbaş eşya ve malzeme, ba-

sılmış kitap, kıymetli kâğıt ve her türlü ilkel maddelerle bu işletmeye devrolunacak taşınır ve taşınmaz Hazine mallarının bir komisyon tarafından takdir ve tesbit olunacak o günkü değerleri tutarlarından,

c) Sermayenin işletilmesinden elde edilecek kârlardan,

d) Her türlü aynı ve nakdi bağış ve yardımlardan terek-kübeder.

MADDE 4. — Döner sermayede çalıştırılacak ücretli personelin kadroları, Maliye Bakanlığının mütalâası alınmak suretiyle Başbakanlıkça tesbit olunur. Bu personele ait ücretlerle işçilerin fazla mesai ücretleri döner sermayeden ödenir.

MADDE 5. — Döner sermaye ile ilgili işlerde ek görev verilerek suretiyle çalıştırılacak memurlara ödenecek aylık ücret (300) lirayı geçemez.

MADDE 6. — Döner sermayenin hesap usulleri, alım - satım ve işletme işlemleri ile abone ve sipariş işleri Başbakanlık ile Maliye Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanacak yönetmelik esaslarına göre yürütülür.

MADDE 7. — Döner sermaye işleri 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu ile 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu hükümlerine ve Sayıştayın vizesine tabi değildir. Ancak döner sermaye ile yapılan işlerden doğan gelir ve giderler için bütçe yılı sonundan

sılmış kitap, kıymetli kâğıt ve her türlü ilkel maddelerle bu işletmeye devrolunacak taşınır ve taşınmaz Hazine mallarının bir komisyon tarafından takdir ve tesbit olunacak halihazır değerleri tutarlarından,

c) Döner sermayenin işletilmesinden elde edilecek kârlardan,

d) Her türlü aynı ve nakdi bağış ve yardımlardan, terek-kübeder.

e) Bu sermaye 20 milyon liraya baliğ olduktan sonra, kârlar Hazineye yatırılır.

MADDE 4. — Teklifin 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Teklifin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Teklifin 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Teklifin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

sılmış kitap, kıymetli kâğıt ve her türlü ilkel maddelerle bu işletmeye devrolunacak taşınır ve taşınmaz Hazine mallarının bir komisyon tarafından takdir ve tesbit olunacak halihazır değerleri tutarlarından,

c) Döner sermayenin işletilmesinden elde edilecek kârlardan,

d) Her türlü aynı ve nakdi bağış ve yardımlardan, terek-kübeder.

e) Bu sermaye 20 milyon liraya baliğ olduktan sonra, kârlar Hazineye yatırılır.

MADDE 4. — Tasarının 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi 4 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Döner sermaye işleri 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu ile 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu hükümlerine ve Sayıştayın sarftan önce vizesine tabi değildir. Ancak döner sermaye ile yapılan işlerden doğan gelir ve giderler için bütçe

Hâ.

itibaren en geç 3 ay içinde düzenlenecek bilânço ve ekleri, gider ve gelir belgeleri ile birlikte Sayıştay Başkanlığına verilir. Bilânço ve eklerinin tasdikli birer örnekleri de aynı süre içinde Maliye Bakanlığına gönderilir.

MADDE 8. — 1323 sayılı Kanunun bu kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce mal sandıklarına yatırılmış olan abone bedelleri, bütçeden döner sermayeye tahsis edilen meblağdan işletme fonuna aktarılmak suretiyle hesaben tasfiye edilir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Çeşitli bütçelerden satın alınmış olup halen Başbakanlık Matbaasında kullanılmakta bulunan makina, âlet ve malzeme, bir komisyon tarafından takdir edilecek o günkü değerleri tutarları ödenmemiş sermayeye mahsubedilmek üzere, bedelsiz olarak işletmeye devrolunur.

MADDE 9. — Bu kanun 1 . 3 . 1963 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu kanun hükümlerini Başbakan ve Maliye Bakanı yürütür.

25 . 10 . 1962

Başbakan
I. İnönü

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı
E. Alican

Maliye Ko.

MADDE 8. — Teklifin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Teklifin geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Çeşitli bütçelerden satın alınmış olup halen Başbakanlık Matbaasında kullanılmakta bulunan makina, âlet ve malzeme, bir komisyon tarafından takdir edilecek halihazır değerleri tutarları ödenmemiş sermayeye mahsubedilmek üzere, bedelsiz olarak işletmeye devrolunur.

MADDE 9. — Teklifin 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Teklifin 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bütçe ve Plân Ko.

yılı sonundan itibaren en geç 3 ay içinde düzenlenecek bilânço ve ekleri, gider ve gelir belgeleri ile birlikte Sayıştay Başkanlığına verilir. Bilânço ve eklerinin tasdikli birer örnekleri de aynı süre içinde Maliye Bakanlığına gönderilir.

MADDE 7. — Tasarının 8 nci maddesi 7 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Çeşitli bütçelerden satın alınmış olup halen Başbakanlık Basımevinde kullanılmakta bulunan makina, âlet ve malzeme, bir komisyon tarafından takdir edilecek halihazır değerleri tutarları ödenmemiş sermayeye mahsubedilmek üzere, bedelsiz olarak işletmeye devrolunur.

MADDE 8. — Bu kanun yayımını takibeden mali yılbaşında yürürlüğe girer.

MADDE 9. — Tasarının 10 ncu maddesi 9 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Hü.

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

H. Dinçer

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

T. Fevzioglu

Devlet Bakanı V.

Ş. E. Hatipoğlu

Devlet Bakanı

R. Aybar

Devlet Bakanı

N. Ökten

Adalet Bakanı

A. K. Yörük

Milli Savunma Bakanı V.

H. O. Bekata

İçişleri Bakanı

H. O. Bekata

Dışişleri Bakanı

F. C. Erkin

Maliye Bakanı

F. Melen

Milli Eğitim Bakanı

Ş. R. Hatipoğlu

Bayındırlık Bakanı

İ. Seçkin

Ticaret Bakanı

M. Ete

Sağlık ve Sosyal Yar. Bakanı

Y. Azizoglu

Gümrük ve Tekel Bakanı

O. Öztürk

Tarım Bakanı

M. İzmen

Ulaştırma Bakanı

R. Ökten

Çalışma Bakanı

B. Ecevit

Sanayi Bakanı

F. Çelikbaş

Basın - Yayın ve Turizm Bakanı

C. Karasayan

İmar ve İskân Bakanı

F. K. Gökay